

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/214/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318203713
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2020:4318203713.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou v právnej veci manželov: J.. Q. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., K. X, v konaní zastúpená JUDr. Janou Ondrášikovou, advokátkou so sídlom Levice, Bernolákova 12 a J.. V. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., K. X, v konaní zastúpený JUDr. Jozefom Vančom, advokátom so sídlom Martin, M. R. Štefánika 60/A, na návrh manželky o rozvod manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k mal. T., nar. XX.XX.XXXX a V., nar. XX.XX.XXXX, konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny R., za účasti M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo J.. Q. M., rod. Š., nar. XX.XX.XXXX a J.. V. M., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v B., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu B., vo zväzku U., ročník XXXX, na strane XXX, por. č. XX r o z v á d z a.

II. Mal. T., nar. XX.XX.XXXX a mal. V., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matke.

III. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í na čas po rozvode mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok.

IV. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. T. sumou 100,- eur mesačne a na výživu mal. V. 80,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 20-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti výroku o rozsudku o rozvode manželstva.

V. Upravuje sa styk otca s mal. deťmi tak, že je o p r á v n e n ý stretávať sa s deťmi v prítomnosti starého otca M. M., nar. XX.XX.XXXX:

- každý páry týždeň v roku od piatku od 18:00 hod. do nedele do 18:00 hod.
- každoročne od 01.07. od 09:00 hod. od 14.07. do 18:00 hod., a od 01.08. od 09:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod.
- každý páry rok od 21.12. od 09:00 hod. do 25.12. do 12:00 hod.
- každý nepáry rok od 25.12. od 12:00 hod. do 05.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod.
- každý nepáry rok počas jarých prázdnin od pondelka od 09:00 hod. do nedele do 16:00 hod.
- každý nepáry rok od Zeleného štvrtka od 09:00 hod. do Veľkonočnej soboty do 12:00 hod.
- každý páry rok od Veľkonočnej soboty od 12:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 16:00 hod. s tým, že starý otec M. M. je oprávnený a povinný mal. deti prevziať pred bydliskom matky a po skončení styku na tom istom mieste odovzdať. Matka je povinná deti na styk riadne pripraviť.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Manželka sa návrhom súdu doručeným dňa 12.09.2018 domáhala rozvodu manželstva poukazujúc na to, že manželstvo je trvalo a vážne rozvrátené z dôvodu alkoholizmu manžela. Manžel bol aj odsúdený pre trestný čin nebezpečného vyhrážania, ktorého sa dopustil voči nej, bol vo výkone trestu. Vylúčila ďalšie spolužitie s manželom. Na čas po rozvode navrhla mal. deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti. V písomnom návrhu žiadala výživné určiť vo výške 210,- eur pre mal. T. a 190,- eur pre mal. V.. V konečnom návrhu žiadala výživné určiť pre mal. T. 100,- eur a V. 80,- eur mesačne, na ktorom výživnom sa s otcom detí dohodli v konaní o úprave práv a povinností na čas do rozvodu. Má za to, že otec od prepustenia z výkonu trestu nepreukázal žiaden posun vo svojom osobnom a pracovnom živote a zdraví. Má vysokoškolské vzdelanie a mohol by dosahovať príjem ako ona. Zároveň navrhla upraviť styk otca s mal. deťmi, avšak za prítomnosti starého otca, a to každý párny týždeň od piatku 18:00 hod. do nedele 18:00 hod., každoročne od 01.07. od 09:00 hod. do 14.07. do 18:00 hod. a od 01.08. od 09:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod., v nepárnom roku od 21.12. od 09:00 hod. do 25.12. do 12:00 hod. a od nasledujúceho roku od 02.01. od 09:00 hod. do 04.01. do 18:00 hod., v párnom roku od 25.12. od 12:00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod., každý párny rok počas jarných prázdnin od pondelka 09:00 hod. do nedele 16:00 hod., v nepárnom roku od Zeleného štvrtka od 09:00 hod. do Veľkonočnej soboty do 12:00 hod. a v párnom roku od Veľkonočnej soboty od 12:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 16:00 hod. V priebehu konania súdu oznámila, že dňa 20.09.2019 ju kontaktovala mestská polícia, pričom jej bolo oznámené, že otec je veľmi opitý a dobíjal sa do cudzieho bytu. Následne na druhý deň jej cudzí starší pán priniesol telefón a doklady otca mal. detí s tým, že ich našiel neďaleko od miesta kde otec býva. Poukázala tiež na to, že sám otec sa vyjadril, že úprava styku počas pracovného týždňa je nereálna, nakoľko by zaťažoval nadmerne svojho otca a nemal by kde s mal. deťmi byť. Otec ani základné veci ako pranie a varenie nerealizuje, pokiaľ sú deti s ním, tieto veci zabezpečuje stará matka. Ani v prítomnosti svojho otca, nikdy nebol s mal. deťmi v byte, ktorý má v prenájme. Má za to, že v danom prípade striedavá osobná starostlivosť neprichádza do úvahy. Otec nemá vlastné bývanie, je odkázaný na pomoc svojich rodičov. V priebehu konania poukazovala tiež na to, že nemá problém s tým, aby sa mal. deti s otcom stretávali, nakoľko majú dobrý vzťah, ale je potrebná prítomnosť ďalšej osoby, keď nie je preukázané, že otec alkohol nepožíva. Napriek rozsahu úpravy styku v zmysle neodkladného opatrenia, deti sú s otcom u jeho rodičov i nad tento rámec. Manžel má zákaz vstupu do ich spoločného bytu ako aj zákaz priblíženia sa k jej osobe.

2. Manžel spočiatku s rozvodom manželstva nesúhlasil, avšak následne vyjadril súhlas. V rámci konania navrhol mal. deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti. Uviedol, že o deti sa vie postarať, býva v podnájme s deťmi má dobrý vzťah. Pokiaľ by nedošlo k striedavej osobnej starostlivosti navrhol upraviť jeho styk s mal. deťmi v čo najširšom rozsahu. Na pojednávaní dňa 13.02.2020 (čl. 247) vyjadril súhlas s úpravou styku v rozsahu navrhnutom matkou, avšak navrhol aby už v tomto roku mohol byť s deťmi na Vianoce. Nemá problém zdržiavať sa s deťmi u svojich rodičov, ale nevidí dôvod, aby musel byť jeho otec pri styku prítomný. Zákaz priblíženia k manželke má iba do právoplatnosti rozvodu. Chodí k psychiatricke pravidelne, abstínuje. Pamätá si, že bol riešený mestskou políciou, avšak nebol podrobený dychovej skúške. Užíva lieky predpísané psychiatrom, ktoré majú vedľajšie účinky, a to spôsobuje jeho zmätenosť. V záverečnom vyjadrení poukázal na to, že v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia sa osvedčil, súd konštatoval, že viedol riadny život. Alkohol od prepustenia z výkonu trestu nepožíva, nie sú o tom, že by pil žiadne dôkazy. Tiež neexistujú žiadne zákonné dôvody, aby mal zakázaný vstup do spoločného bytu. Psychické problémy matky môžu prameniť z úplne iných vecí, a nie z jeho správania. Od narodenia detí sa o ne staral, vie oprat' aj navariť. Chce sa zamestnať aj si hľadá prácu, ale s poukazom na COVID bude situácia od septembra horšia. Výživné navrhol určiť vo výške 80,- eur pre mal. T. a 60,- eur pre mal. V. s poukazom na príjem matky ako i na to, že teraz neužíva spoločný byt a matka detí sa na jeho úkor obohacuje. Je potrebné, aby kontakt s deťmi reálne bol, deti k nemu majú kladný vzťah, ktorý chce prehľbovať. Tretia osoba pri styku sa mu zdá neúčelná. Časom by uvažoval o striedavej osobnej starostlivosti, musia si to priať samotné deti.

3. Kolízny opatrovník navrhol mal. deti zveriť do osobnej starostlivosti matke a zo strany otca určiť výživné 100,- eur pre mal. T. a 80,- eur pre mal. V. mesačne. Styk otca s mal. deťmi navrhol upraviť v súlade s návrhom matky, nakoľko je to v záujme mal. detí.

4. Starý otec mal. detí uviedol, že v prípade potrebnosti prítomnosti pri styku, synovi (otcovi mal. detí) bude pomáhať.

5. S poukazom na to, že po vyhlásení, odôvodnení a poučení o možnosti podať opravný prostriedok sa obaja manželia vzdali práva na podanie odvolania proti výroku, ktorým súd ich manželstvo rozviedol (výrok I. rozsudku), súd v súlade s § 221 a) Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), upustil od odôvodnenia tohto výroku.

6. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Z manželstva účastníkov konania sa dňa 16.08.2009 narodila mal. T. a dňa 12.12.2014 mal. V.. Rodičia mal. detí zabezpečovali o nich starostlivosť spoločne, až do vzatia otca mal. detí do väzby.

6.1. Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 30.04.2018 č. k. 1T/14/2018-166 bol otec mal. detí uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil voči matke mal. detí. Bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní osem mesiacov nepodmienečne a zároveň mu bolo uložené ochranné ambulantné protialkoholické liečenie.

6.2. Otec mal. detí ešte počas spolužitia s matkou detí absolvoval dvakrát ústavné protialkoholické liečenie (r. 2011 v PN Veľké Zálužie, r. 2014 v PN Hronovce), avšak bezúspešne. Následne sa podroboval ambulantnej liečbe. V rámci trestného konania sám otec uviedol, že pokiaľ je pod vplyvom alkoholu zabáva sa tak, že manželke a deťom robí schválnosti, vypína ističe alebo bliká so svetlom, zvesuje dvere z pántov, straší ju napr. sa vyhráža samovraždou (čl. 148).

6.3. Otec detí sa vrátil z výkonu trestu 15.09.2018. Následne dňa 24.10.2018 doručil súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal úpravy styku s mal. deťmi. Uznesením zo dňa 06.12.2018 č. k. 6P/257/2018-73, súd nariadil neodkladné opatrenie, pričom do konania o nariadenie neodkladného opatrenia ako účastníka pribral starého otca mal. detí. Mal. deti dočasne zveril do osobnej starostlivosti matke, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. T. sumou 40,- eur a mal. V. sumou 30,- eur mesačne. Styk otca s deťmi upravil za prítomnosti starého otca, každý párný týždeň od piatku 16:00 hod. do nedele 16:00 hod. Určil, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 10P/214/2018 (o rozvod manželstva). V rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia bol vykonaný informatívny pohovor s mal. deťmi, pričom mal. T. uvádzala, že ocino sa k nim zle nesprával, len k maminke. Búchal dverami, oni sa ho báli, pil aj alkohol, videla, keď si ho išiel kúpiť. Vždy keď ocino prišiel, bolo jej zle od žalúdka. Ocino hučal, rozhadzoval im hračky a V. rozbil hračky. Vždy boli pri tom, keď ocino hučal. Boli v postieľke a plakali.

6.4. Uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 18.10.2018 č. k. 9C/50/2018-36 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 31.01.2019 č. k. 9Co/20/2019-81 bolo otcovi detí uložené, aby nevstupoval do spoločného bytu a bol mu tiež uložený zákaz priblížiť sa k matke detí na vzdialenosť menej ako 10 metrov do právoplatného skončenia konania pod sp. zn. 10P/214/2018. Matke bola uložená povinnosť v lehote 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia podať žalobu o zákaz vstupovania do obydlija. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.02.2019.

6.5. Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 31.01.2020 č. k. 7C/20/2019-93 súd otca mal. detí vylúčil z užívania bytu, ktorý rodičia detí majú v bezpodielovom spoluvlastníctve (byt v ktorom v súčasnosti býva matka s mal. deťmi) a to až do vyporiadania BSM k predmetnej nehnuteľnosti. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.05.2020.

6.6. Od 26.09.2018 otec detí zahájil nariadenú protialkoholickú ambulantnú liečbu u MUDr. Daniely Pavlíkovej. Z opakovaných správ vyžiadaných súdom, resp. predložených otcom mal. detí vystavených psychiatrickou vyplývalo, že otec liečebný režim dodržiava, alkohol ani iné návykové látky neužíva, na kontrolné vyšetrenia sa dostavuje, predpísané lieky užíva pravidelne (správy od decembra 2019). Zo správy súdu doručenej dňa 19.02.2020 vyplýva, že rozbor krvi u otca vykazuje známky chronického alkoholizmu, hepatálne testy sú negatívne. Opakované laboratórne výsledky nevyvracajú ani nepotvrdzujú abstinenciu v posledných mesiacoch. Ak otec užíva lieky a dodržiava dávkovanie podľa doporučenia, lieky nespôsobujú u neho nezrozumiteľné, spomalené vyjadrovanie, zmätenosť, neistú chôdzu. Svojoľné zvýšenie dávky je porušenie liečebného režimu. Ďalej psychiatricka vyjadrila

podozrenie, že otec nedodržiava úplnú abstinenciu, ale nevie to jednoznačne dokázať (čl. 253). Z ostatnej správy súdu doručenej 23.06.2020 je zrejmé, že od podania predchádzajúcej správy, otec 19.02.2020 telefonicky žiadal predpis liekov. Dňa 19.03.2020 neprišiel na kontrolu z dôvodu koronavírusu, kontrola bola realizovaná telefonicky, tvrdil, že alkohol nepil. Fyzická kontrola bola naposledy realizovaná 06.05.2020, tiež tvrdil, že nepil. Následnú kontrolu mal stanovenú na 07.07.2020 (čl. 277).

6.7. V súvislosti s oznámením matky o zásahu mestskej polície, na žiadosť súdu dňa 10.12.2019 mesto Levice - Mestská polícia oznámila, že dňa 29.09.2019 o 20:05 hod. vykonala výjazd na základe telefónneho oznámenia, z ktorého vyplývalo, že na ulici K. A. XX pri schránkach sa nachádza cudzia osoba, ktorá je pod vplyvom alkoholu. Hliadka na mieste zistila, že oznam sa zakladá na pravde. Bola zistená totožnosť opitého neznámeho muža, jednalo sa o otca mal. detí. Nevedel povedať hliadke, kde momentálne býva. Bol telefonicky privolaný jeho otec, ktorý ho odviezol domov (čl. 201).

6.8. Z výpovede svedka (otec otca mal. detí) vyplýva, že asi raz sa stalo, že otec nebol prítomný keď boli deti v ich domácnosti, asi bol v práci. Problém vidí v tom, že otec s deťmi nemôže byť sám a robiť im nejaký program. Snaží sa im venovať a tráviť s nimi čas. Stará matka uvarí a pod. V ich domácnosti nevidel, že by otec detí požil alkohol alebo bol opitý. Nevie sa vyjadriť, čo sa deje keď sa zdržiava v Leviciach. Potvrdil, že raz na podnet mestskej polície prišiel pre syna. Bolo to v období, keď menil podnájom, asi si pomýlil kde býva. Policajti tvrdili, že nevyzerá ako opitý, ale skôr že je dezorientovaný. Syna zobral do ich domácnosti. Už sa stalo v ich domácnosti, že otec volal s dcérou, rozčúľil sa a museli volať sanitku. Asi bol dezorientovaný z liekov od psychiatra. Pokiaľ je otec bez práce, finančne ho podporujú. Platili mu aj prvý podnájom. Myslí si, že deti k otcovi majú dobrý vzťah. Nevie, či by sa otec o deti vedel postarať, skôr si to nevie predstaviť, pretože s nimi ešte sám nebol.

6.9. Uznesením zo dňa 15.05.2020 č. k. 10P/214/2018-264 bol starý otec pribratý do konania ako účastník. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.06.2020.

7. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 22.05.2020 č. k. 17P/63/2019-251 bola schválená dohoda rodičov, v zmysle ktorej mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matke, otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. T. sumou 100,- eur a V. 80,- eur mesačne od 01.06.2019. Zostávajúce výživné za obdobie od 01.06.2019 do 22.05.2020 vo výške 720,- eur pre T. a 600,- eur pre V. sa otec zaviazal uhradiť popri bežnom výživnom v mesačných splátkach po 20,- eur pre každé dieťa, pod stratou výhody splátok. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.06.2020. V predmetnom konaní súd otcovi detí uložil poriadkovú pokutu majúcu za to, že na pojednávanie dňa 17.12.2019 sa dostavil pod vplyvom alkoholu, odmietol sa podrobiť dychovej skúške.

8. Ako bolo vyššie konštatované, matka s mal. deťmi obýva byt, ktorý je v BSM s otcom detí. Otec detí podnájom, ktorý má uzatvorený do 31.08.2020. Podľa vyjadrenia otca sa zdržiava v podnájme, resp. u svojich rodičov, neplánuje nájomnú zmluvu predĺžiť. Šetrením bytových pomerov na strane oboch rodičov neboli zistené závažné nedostatky, otec však pre deti nemal zabezpečené žiadne veci.

9. Z odborného vyjadrenia Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Levice, ktoré súd nariadil vyplýva, že mal. T. má veľmi dobrý citový vzťah k matke, pozitívnu emocionálnu väzbu, bez známok neprimeranej naviazanosti alebo závislosti. Matka pre ňu predstavuje pocit bezpečia, istoty, ochrany, uspokojuje jej základné potreby, je pre ňu primeraným vzorom, autoritou s demokratickým výchovným prístupom, dôslednosťou vo výchove, vedením k rešpektovaniu pravidiel v správaní, zodpovednému plneniu si povinností, udržiavaniu pozitívneho vzťahu k členom rodiny. Otca má rada. Cíti sa pri ňom lepšie keď rozpráva normálnym hlasom, nekričí, nebúcha. Zvykne byť dosť rada u otca, lebo je tam babka s dedkom, bratranci, teta. V jej vzťahu k otcovi sú pozitívne citové väzby, z jej strany aj so známami čiastočnej rezervovanosti, opatrnosti, oslabenej dôvery a neistoty. Jej vzťah k otcovi môže byť v negatívnom smere ovplyvnený zážitkami s ním v minulosti. T. má vzhľadom k veku dobrú slovnú zásobu, verbálnu pohotovosť, komunikačné zručnosti, vyjadruje vlastné pocity, prežívanie. Situácie, ktoré prežila, dokáže chronologicky zaradiť, formulovať svoje emocionálne prežívanie, postoje, formulovať svoje nároky. Nepreferovala žiadneho z rodičov. Prežívanie jej vzťahu ku každému z rodičov spája so zážitkami a spomienkami na ne a na reagovanie rodičov v ich krízových situáciách. Cíti sa bezpečnejšie s mamou, ale nevyhýba sa kontaktom s otcom. Mal. V. sa s poukazom k svojmu veku vyjadroval stručnejšie. Má veľmi dobrý citový vzťah k mame, cíti sa s ňou dobre, teší sa zo všetkého,

čo spolu s mamou robia, z jej starostlivosti, ochrany, venovanej pozornosti, prejavom lásky. K otcovi sa mu nechce ísť. lebo je mu smutno za maminou. Je mu lepšie s otcom, keď má dobrú náladu, idú sa bicyklovať, pozrieť zvieratká, hrajú sa s autami. Niekedy má otec zlú náladu, hnevá sa. Má vytvorenú k otcovi primeranú emocionálnu väzbu. Je spokojný, keď sa venujú nejakej činnosti, hre, ktorá je pre neho zaujímavá. Vo vyjadreniach dával najavo viac pocit blízkosti, bezpečia a istoty vo vzťahu k mame. Obaja rodičia k svojim mal. deťom prechovávajú pozitívne väzby.

10. Trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 23.06.2017 č. k. 33T/51/2017-43 bol otec detí uznaný vinným z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona. Bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere štyri mesiace, ktorého výkon bol odložený na skúšobnú dobu 1 rok. Tiež mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere dva roky. Podľa vyjadrenia Okresného súdu Nitra (čl. 290) sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia osvedčil.

11. Matka detí od 23.10.2019 navštevuje psychologickú ambulanciu PhDr. Soni Kosorínovej na odporúčenie ambulantnej psychiatričky MUDr. Prišťákovéj. Psychotherapia nenapreduje aktuálne priaznivo k zlepšeniu jej psychického stavu. Dobre funguje v práci, v plnení rodičovských povinností, ale má strach chodiť sama po ulici, chodiť po tme von, čo zhoršuje kvalitu jej života ako následok neustáleho iritovania a posttraumatickej stresovej poruchy zo života s manželom v spoločnej domácnosti (správa na čl. 255 v pripojenom spise sp. zn. 17P/63/2019).

12. Otec detí býva v podnájme, za ktorý mesačne uhrádza v rátane energií 390,- eur. Pred začatím konania v období od septembra 2015 do 31.08.2017 bol zamestnancom spoločnosti EnerSys s. r. o. kde dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 1.710,- eur. Pracovný pomer skončil dohodou na podnet zamestnávateľa. Od 15.01.2018 do 15.09.2018 bol vo výkone trestu odňatia slobody. Dňom 01.10.2018 bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Od 01.10.2018 do 31.03.2019 poberal dávku v nezamestnanosti vo výške 878,30 - 972,30 eur mesačne (čl. 157 v spise sp. zn. 17P/63/2019). Podľa vyjadrenia otca, následne žil zo svojich úspor. Dňa 31.10.2019 uzatvoril pracovnú zmluvu so spoločnosťou Cloetta Slovakia s. r. o. Levice na dobu určitú od 01.11.2019 do 31.10.2020. Pracovný pomer s ním ukončil zamestnávateľ v skúšobnej dobe ku dňu 31.01.2020 (čl. 213). U tohto zamestnávateľa dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 881,02 eur. Od 06.02.2020 je údajne práceneschopný a sú mu vyplácané nemocenské dávky vo výške 270,- eur, o ktorej skutočnosti doklad nepredložil a do dňa rozhodnutia správa zo sociálnej poisťovne nebola súdu doručená.

13. Matka detí je zamestnaná, dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 2.242,74 eur. Rodinné prídavky poberá vo výške 49,90 eur mesačne pre obe deti. Je vlastníčkou staršieho motorového vozidla. Mesačne uhrádza za TV a internet 34,80 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur, splátku medziúveru 117,15 eur, preddavky spojené s užívaním bytu 156,90 eur, elektrinu 32,- eur, plyn 4,- eur, zákonné poistenie auta 7,17 eur, životné poistenie 35,58 eur, úrazové poistenie 5,- eur, mobil pre seba a dcéru 20,- eur. Ročne platí poistenie bytu 24,- eur a za komunálny odpad 75,- eur, poistenie dcéry 31,60 eur.

14. Rodičia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu. Inú vyživovaciu povinnosť nemajú.

15. Mal. T. ukončila 5.ročník základnej školy. Stravuje sa v školskej jedálni, ročný poplatok je 20,- eur + 0,80 eur mesačne. Príspevok do rodičovského združenia 17,- eur, úrazové poistenie 2,- eur ročne. Navštevuje imunológa, nosí okuliare. Chodí na spevácky krúžok, na gitaru kde mesačný poplatok je 15,- eur (za jeden) a na volejbal, mesačný poplatok je 22,50 eur. Chodí do centra voľného času, kde ročný poplatok predstavuje 30,- eur. (Zistené aj zo spisu 17P/63/2019).

16. Mal. V. navštevuje materskú školu. Mesačný poplatok za stravu predstavuje 26,80 eur, školné 13,- eur. Ročný poplatok ZRPŠ 36,- eur a triedny fond 30,- eur. Navštevuje imunológa z dôvodu zníženej imunity. Osobitné záujmy nemá.

17. Podľa § 100 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

18. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho

majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

19. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

20. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

22. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze.

23. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

24. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

25. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

26. Na čas po rozvoze manželstva, súd prihliadnuc na najlepší záujem mal. detí, vyjadrenie kolízneho opatrovníka a dokazovanie mal. deti zveril do osobnej starostlivosti matke. Bolo preukázané, že matka v súčasnosti sa javí stabilnejším rodičom, predstavuje pre obe mal. deti pocit bezpečia, istoty a ochrany. Napriek neprimeranému správaniu sa otca mal. detí voči jej osobe, či už pred jeho vzatím do väzby ako i po prepustení z výkonu trestu, ktorého správania boli deti svedkami, obe mal. deti vedie k pozitívnemu vzťahu k otcovi ako i ostatným členom jeho rodiny. Počas konania v starostlivosti matky o mal. deti neboli zistené žiadne nedostatky.

27. Zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok na čas po rozvoze v bežných veciach majú právo obaja rodičia, keď žiaden z nich nebol svojich rodičovských práv pozbavený, neboli mu pozastavené, resp. obmedzené. V iných než bežných veciach sú rodičia povinní sa dohodnúť.

28. Súd poukazuje nato, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich riadneho náležitého telesného a duševného vývoja, za ktorým účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

29. Účelom výživného je uhrádzanie nie len priebežne sa vyskytujúcich bežných potrieb mal. dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných k jeho všestrannému vývoju. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k mal. deťom musí mať súd na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nie len výživy vo vlastnom

slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoju záujmov a záľub, príp. prípravu na povolanie.

30. Základnými pravidlami pri určovaní výšky výživného sú jednak odôvodnené potreby oprávneného, ako i schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale súd dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými čo kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho konania, ale aj na potenciálne príjmy, teda nie len to čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a pod. Skúma tiež majetkové pomery, ktoré posudzuje komplexne, okruh osôb, ktorým je povinný poskytovať výživné, zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred stratou zamestnania, ak sa preukáže, že sa povinný vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku.

31. Prihliadnuc na možnosti, schopnosti, majetkové pomery rodičov ako i odôvodnené potreby mal. detí, určil súd zo strany otca výživné vo výške 100,- eur pre mal. T. a 80,- eur mesačne pre mal. V.. Pri určení výživného súd nevychádzal zo súčasného príjmu otca - nemocenských dávok (z tohto dôvodu pre rozhodnutie nebola podstatná správa sociálnej poisťovne, ktorá súdu nebola doručená), ale z potenciálneho príjmu, ktorý otec mohol dosahovať, pokiaľ by z ostatného zamestnania nebol prepustený v skúšobnej dobe, t.j. z príjmu 881,02 eur mesačne. Nebolo preukázané tvrdenie matky, že otec zo spoločnosti EnerSys s. r. o., v ktorej dosahoval vyšší príjem, bol prepustený pre porušenie pracovnej disciplíny. Sám otec na pojednávaní dňa 22.05.2020 v konaní pod sp. zn. 17P/63/2019 uviedol, že v poslednom zamestnaní mu bolo ponúknuté neoficiálne iné pracovné miesto, s čím mal problém, nakoľko by pracoval pod nariadeným, ktorého prístup k práci mu vadil. Otec nijako nepreukázal, že by mu v nájdení si zamestnania bránili závažné zdravotné problémy. V konečnom dôsledku sa otec s matkou na takejto výške výživného dohodli v máji 2020 v konaní o úprave práv a povinností k mal. deťom do rozvodu, pričom i v tom čase už poberal nemocenské dávky. Je pravdou, že životná úroveň matky detí s poukazom na výšku jej príjmu je vyššia, avšak matka sa aj vyššou mierou podieľa na nákladoch súvisiacich so starostlivosťou o ne. Skutočnosť, že matka sa podľa otca obohacuje na jeho úkor, keďže je vylúčený z užívania spoločného bytu je v tomto konaní irelevantná. Vzájomné majetkové vzťahy rodičov budú predmetom vyporiadania ich bezpodielového spoluvlastníctva. Súd má za to, že takto určené výživné rešpektuje i zásadu zakotvenú v zákone o rodine, v zmysle ktorej dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Výživné zo strany otca spolu s výživným, ktoré je i matka mal. deťom povinná poskytovať a rodinnými prídavkami, je podľa názoru súdu spôsobilé pokryť súčasné odôvodnené potreby mal. detí.

32. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

33. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

34. Zákon o rodine a ani iný právny predpis nemá ustanovenia, z ktorých by striktné vyplývali kritériá pre stanovenie spôsobu realizácie styku rodiča s dieťaťom. Spoločným znakom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých je, že v týchto konaniach ide predovšetkým o záujem maloletých detí. Výsledkom týchto konaní by teda nemalo byť vyriešenie sporu medzi rodičmi dieťaťa, ale zabezpečenie výsledku konania, ktorý zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletého.

35. Určenie spôsobu, akým sa bude realizovať styk maloletého dieťaťa s rodičom súdom, je vždy výsledkom posúdenia konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci. Stretávanie sa rodiča s dieťaťom je právom rodiča, a nie povinnosťou, ktorému korešponduje povinnosť druhého rodiča dieťa na styk riadne pripraviť.

36. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove dieťaťa a na udržanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s mal. dieťaťom. Jeho úlohou je najmä to, aby pri styku s mal. dieťaťom uplatňoval svoju rolu vo výchove dieťaťa len pozitívnym spôsobom a nemaril výsledky výchovy rodiča, ktorému bolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk druhého rodiča s dieťaťom a to najmä vedením dieťaťa k správne mu vzťahu k tomuto rodičovi.

37. Kritériami, podľa ktorých sa súd pri úprave styku spravuje sú najmä vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, vzťah k rodičovi, s ktorým sa styk upravuje, školské ako i mimoškolské aktivity, vzdialenosť bydlísk rodičov.

38. Dokazovaním bolo preukázané, že mal. deti prechovávajú pozitívne citové väzby k svojmu otcovi, pravidelne sa s ním stretávajú a to v rozsahu širšom ako bol styk upravený v neodkladnom opatrení. Nebolo preukázané, že by matka mal. detí vo vzťahu k otcovi negatívne ovplyvňovala, práve naopak, má záujem na udržiavaní ich vzťahu s otcom. Otec má v živote mal. detí dôležitú úlohu a ako mužský prvok sa nezastupiteľným spôsobom môže podieľať na ich postupne sa vyvíjajúcej životnej orientácii. Súd upravil styk otca s mal. deťmi v rozsahu uvedenom vo výroku V. rozsudku majúc za to, že je potrebné, aby mal. deti s otcom ako i členmi jeho rodiny udržiavali pravidelný osobný kontakt počas ktorého môže výchovne na mal. deti pôsobiť, utužovať a prehlbovať vzájomné vzťahy. Samotný otec nemal výhrady proti rozsahu styku, ktorý navrhla matka detí, okrem toho, že by chcel s mal. deťmi byť na Štedrý večer už v tomto roku a chcel by s nimi byť i počas pracovného týždňa. Zároveň však nevidel dôvod, pre ktorý by bola pri styku potrebná prítomnosť inej osoby.

39. Styk otca s mal. deťmi upravil súd za prítomnosti starého otca mal. detí, ktorý bol do konania pribratý ako účastník, keďže nebolo v konaní jednoznačne preukázané, že otec, i keď má súdom nariadenú ambulantnú protialkoholickú liečbu, abstínuje. Naopak počas konania sa vyskytli situácie, ktoré nasvedčujú tomu, že otec alkohol požíva, čomu svedčí jeho správanie pri zásahu mestskej polície, resp. na pojednávaní v konaní pod sp. zn. 17P/63/2019. Sama ambulantná psychiatricka vyslovila podozrenie, že otec alkohol požíva, pričom z jej strany nebol podaný doposiaľ podnet na zrušenie nariadenej ambulantnej liečby. Pokiaľ by aj skutočne nezrozumiteľné, spomalené vyjadrovanie, zmätenosť a neistú chôdzu u otca ako to tvrdí, spôsobovali lieky, ktoré má psychiatrickou predpísané, tiež je pri jeho styku s mal. deťmi nevyhnutná prítomnosť inej osoby. Ako bolo už vyššie uvádzané, pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti o maloletých je prvoradý záujem dieťaťa. Ak by sa otec s mal. T. a mal. V. stretával sám, mal. deti by boli vystavené riziku ohrozenia ich života, zdravia a riadneho psychického vývoja. V prípade, že otec nariadenú protialkoholickú liečbu po doporučení odborníka bude mať zrušenú, má právo si podať návrh na zmenu úpravy styku.

40. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti výroku I. rozsudku nie je možné podať odvolanie, nakoľko účastníci konania sa svojho procesného práva výslovne vzdali.

Proti výrokom II., III., IV., V., VI. rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Právo podať odvolanie nemajú účastníci, ktorí sa svojho procesného práva výslovne vzdali.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému úradu poverenému viesť matriku, že opätovne prijíma svoje predošlé priezvisko.